

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Жовта Н.А., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Господарська діяльність будь-якого суб'єкта господарювання пов'язана з використанням коштів, матеріальних і нематеріальних цінностей. Передумовою подальшої діяльності підприємства є процес постачання, який тісно пов'язаний з розрахунковими операціями, які можуть призвести до утворення зобов'язань. Правильна організація розрахункових відносин приводить до вдосконалення економічних зв'язків, поліпшення договірної та розрахункової дисципліни, тому від виконання зобов'язань та своєчасності здійснення розрахунків залежить подальше майбутнє договірних відносин між учасниками.

Проблеми організації, контролю та оптимізації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, а також їх достовірного відображення у фінансовій звітності висвітлені у працях багатьох науковців. Серед вітчизняних учених проблемні аспекти стосовно обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками досліджували О.А. Агаркова, Л.В. Безкоровайна, Г.В. Власюк, О.Є. Гудзь, А.О. Фатенок-Ткачук, Е.Ф. Югас [1].

Особливо важливе значення в бухгалтерському обліку має оцінка розрахунків з постачальниками та підрядниками. Вона необхідна в процесі господарювання як при надходженні і вибутті активів, так і при виникненні прав та зобов'язань. Загальні правила оцінки зобов'язань визначаються головним чином П(С)БО 11 «Зобов'язання» [2] та за окремими видами зобов'язань:

- у зв'язку з орендою (П(С)БО 14);
- відстрочені у зв'язку з податком на прибуток (П(С)БО 17);
- за операціями з пов'язаними сторонами (П(С)БО 19, П(С)БО 20, П(С)БО 23;
- за операціями в іноземній валюті (П(С)БО 21).

Під час розрахунків із постачальниками використовується товарно-транспортна накладна, що є єдиним та обов'язковим для всіх учасників транспортного процесу документом, який підтверджує факт перевезення та доставки товарів, розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи. Міністерство інфраструктури запустило пілотний проєкт зі впровадження єдиної електронної товарно-транспортної накладної задля подальшої повної цифровізації транспортних послуг із одночасним забезпеченням сервісу найвищої якості [3].

Під час обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками їх облік відображають на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», який згідно інструкції по застосуванню плану рахунків містить наступні субрахунки:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками та підрядчиками»;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками та підрядчиками»;
- 633 «Розрахунки з членами промислово-фінансових груп» [4].

У П(С)БО 11 виділяють три групи оцінки зобов'язань: довгострокові, поточні та непередбачені, це дає змогу вести більш деталізований облік кредиторської заборгованості .

Інформація про стан розрахунків з постачальниками та підрядниками знаходить своє відображення у фінансовій звітності підприємств. За П(С)БО 11 «Зобов'язання» в Балансі (Звіті про фінансовий стан) всі поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення, тобто у фінансовій звітності в розділі поточних зобов'язань відображається сума, яка буде фактично сплачена при погашенні такого зобов'язання.

Наслідками сучасної фінансової кризи, пов'язаної з військовим станом в країні, є розрив ланцюгів постачання, скасування замовлень на промислові товари, відмова від укладення нових угод, скасування поставок за вже укладеними договорами, що приводить до втрати доходів та ймовірного банкрутства бізнесу внаслідок припинення діяльності на невизначений період.

Список використаних джерел

1. Беляєва Л. А. Сучасні тенденції у розрахунках з постачальниками та підрядниками. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. 3. С. 139-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cxeebu_2020_3_25 (дата звернення: 16.10.2022).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення: 16.10.2022).
3. Електронна товарно-транспортна накладна: Мінінфраструктури запустило пілотний проєкт. URL: <https://cutt.ly/AfJ1wJr> (дата звернення: 16.10.2022).
4. Наказ Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення: 16.10.2022)

Керівник: Дубініна М.В., доктор екон. наук, професор.

ВИРОБНИЦТВО ЗЕРНА ВІВСА В УКРАЇНІ

Карелов Юрій, здобувач вищої освіти групи АМП 1/2

Миколаївський національний аграрний університет

Зерно вівса – цінний концентрований корм для багатьох видів худоби; 100 кг зерна вівса дорівнюють 100 кормовим одиницям, 100 кг вівсяної соломи містить близько 30 кормових одиниць. Зерно вівса – дуже цінний корм для коней і особливо для молодняка. Хорошим грубим кормом слугує вівсяна солома. Овес також широко використовується на зелений корм, сіно та силос, особливо в суміші з однорічними бобовими культурами – з викою ярою, горохом, чиною посівною тощо.

Завдяки досить міцному стеблу, збігу тривалості основних фаз вегетації з фазами росту цих культур овес вважається кращим компонентом змішаних посівів. Зерно вівса містить близько 12% білка. По вмісту жиру (4-6%) воно